

อภพวรรณ พัทฒนาวิชชัย
โรงเรียนภาษาและวัฒนธรรม ส.ส.ก.

คำศัพท์

น่ารู้

ประเทศจีนนับเป็นประเทศ

ที่มีเอกลักษณ์ทั้งทางด้านภาษาและวัฒนธรรม ภาษาจีนนั้นมีความโดดเด่นทั้งในเรื่องของตัวอักษร การเรียงประโยคและการออกเสียงที่ใครหลายคนอาจจะมองว่าภาษาจีนนั้นยาก ปัจจุบันก็เป็นที่ยอมรับกันดีอยู่แล้วว่าภาษาอังกฤษมีอิทธิพลต่อทุกประเทศ รวมถึงประเทศไทยที่มักจะใช้คำภาษาอังกฤษทับศัพท์เวลาใช้พูดในชีวิตประจำวัน เช่น คอมพิวเตอร์ ไมโครเวฟ เป็นต้น แต่สำหรับประเทศจีนคำเหล่านี้จะถูกแปลงไปเป็นคำเฉพาะของภาษาจีนเพื่อถ่ายทอดการออกเสียงของชาวจีนนั่นเอง ฉบับนี้จึงอยากนำเสนอคำเฉพาะของภาษาจีนให้ได้ทราบกัน

เริ่มตั้งแต่การเดินทางยานพาหนะที่พบได้ทั่วไปนั่นก็คือ **แท็กซี่** ในเมืองจีนจะไม่เรียกว่าแท็กซี่เหมือนอย่างประเทศไทย แต่จะเรียกว่า **出租车 chūzūchē (ซูจู่เชอ)** หรือที่แปลว่ารถให้เช่านั่นเองและยานพาหนะที่ปัจจุบันคนจีนนิยมมากขึ้นไม่แพ้จักรยานนั่นคือ รถจักรยานยนต์ หรือที่คนไทยมักเรียกว่า **รถมอเตอร์ไซด์** ชาวจีนจะเรียกรถมอเตอร์ไซด์โดยการออกเสียงเลียนแบบเสียงในภาษาอังกฤษ คือ **摩托车 mótuōchē (หม่อทัวเชอ)** คำว่า **摩托** แปลว่า มอเตอร์ ส่วน **车** แปลว่า รถ นั่นเองและเมื่อกล่าวถึงยานพาหนะแล้วก็ต้องขอลำวถึงยี่ห้อของรถยนต์กันบ้าง เช่น

BMW มีชื่อจีนว่า **宝马** ในความหมายของคำว่า **宝 bǎo (เป่า)** มีความหมายว่าล้ำค่า ส่วนคำว่า **马 mǎ (หม่า)** แปลว่า ม้า ซึ่งในอดีตการเดินทางของคนจีนล้วนใช้ม้าเป็นพาหนะ ดังนั้น ความหมายโดยรวมจึงมีความหมายว่า ม้าที่มีค่า ม้าที่มีค่านั้นก็เปรียบดั่งม้า

ที่มีคุณภาพ รูปร่างสง่างาม คล่องตัว เคลื่อนที่เร็ว ซึ่งก็เหมือนกับรถยนต์ BMW นั่นเอง ยังมียี่ห้ออื่นๆ ที่มีชื่อเรียกที่น่าสนใจ ดังนี้ **นิสสัน 尼桑 nísāng (หนี่ซัง) โตโยต้า 丰田 fēngtián (เฟิงเทียน) Audi 奥迪 àodí (เอาดี) Porsche 保时捷 (เป่าสื่อเจี๋ย) เป็นต้น**

สำหรับในประเทศไทยนั้นก็มีความทับศัพท์ที่เป็นภาษาจีนด้วยเช่นกัน ทั้งชื่อบุคคล สถานที่ รวมไปถึงชื่ออาหาร บุคคลที่มีชื่อเสียง เช่น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลฯ ทรงมีพระนามที่ชาวจีนเรียกด้วยเช่นกัน คือ **铺密蓬 pūmìpéng (พู-มี้-เผิง)** และสมเด็จพระเทพฯ ทรงมีพระนามว่า **诗琳通 shílíntōng (ซือหลินทง)** หรือนายกรัฐมนตรีของไทยคนปัจจุบัน นาย

สื่อกับภาษา

อภิลิทธิ เวชชาชีวะ ก็มีชื่อภาษาจีนด้วยเช่นกัน 阿披实 a'pīshí (อาพิลื่อ) และประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา นายบารัค โอบามา หรือที่ชาวจีนเรียกว่า 奥巴马 bālàkè • ào'bāmǎ (บาลาค่าอ๋อ บามาหม่า) ปัจจุบันชาวจีนนิยมมาเที่ยวเมืองไทยมาก จึงมีชื่อเรียกเฉพาะสำหรับคนจีนด้วย เช่น คำว่าประเทศไทย ที่ชาวจีนออกเสียงว่า ไท่กั๋ว 泰国 tàigu หรือ ประเทศออสเตรเลีย ชาวจีนจะเรียกว่า 澳大利亚 odàdliyà (อ๋อต้าลี่ย่า) รวมถึงจังหวัดต่างๆ ในประเทศไทยก็มีชื่อภาษาจีน เช่น เชียงใหม่ 清迈 qīngmài (ชิงหม่าย) ภูเก็ต 普吉岛 pǔjīdǎo (พูจีเต๋า) ชลบุรี 春武里 chūn wǔ lǐ (ชุนอู่หลี่) สถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงอย่างวัดพระแก้ว ที่คนจีนเรียกว่า 大皇宫 dàhuāngōng (ต้าหวงกง) ที่แปลว่าที่อยู่ของพระมหากษัตริย์ หรือสวนเสือศรีราชาที่มีชื่อว่า 是拉差龙虎园 shìlāchālóng hǔyúan (ชื่อล่าซาหลงฮูหยวน) และอาหารไทยก็ยังมีชื่อเรียกของชาวจีนด้วยเช่นกัน เช่น ต้มยำกุ้งก็มีชื่อเรียก คือ 酸辣虾汤 xuānlàxiētāng (ชวานหล่าเซีย่ทัง) 酸 คือ เปรี้ยว 辣 คือ เผ็ด 虾 คือ กุ้ง 汤 คือ น้ำซุป รวมกันแล้วก็คือ ต้มยำกุ้งนั่นเอง ผลไม้ไทยเองก็มีชื่อเรียกเฉพาะเช่นกัน อาทิ 山竹 shānzhū (ซานจู) มังคุด 榴连 liúlián (หลิวเหลียน) ทุเรียน 波罗密 bōluómì (โปหล่าหมี่) ขนุน เป็นต้น

การตั้งชื่อให้บุคคล หรือสถานที่ส่วนใหญ่แล้วจะตั้งโดยใช้คำที่มีการออกเสียงคล้ายกับเสียงเดิมของคำในภาษานั้นๆ แม้กระทั่งร้านอาหารที่มีสาขาอยู่ทั่วโลกอย่างเช่น KFC ที่คนไทยเรียกติดปากว่า เคเอฟซี ถ้าไปประเทศจีนแล้วอยากทานเคเอฟซีขึ้นมาก็ต้องเรียกว่า 肯德基 kěndéjī (เคิ่นเต๋อจี) เพราะถ้าบอกว่า เคเอฟซี กับคนจีนรับรองได้ว่าจะไม่ได้อาหารอย่างแน่นอน ถึงแม้หน้าร้านจะมีตัวอักษรภาษาอังกฤษติดไว้ก็ตาม รวมถึงร้านคู่แข่งอย่าง McDonald ชาวจีนจะเรียกว่า 麦当劳 màidāngláo (หม่ายดั่งเหลา) ร้านกาแฟมีชื่ออย่างสตาร์บัค ก็เรียกว่า 星巴克 xīngbak (ซิงปาเค่อ) รวมไปถึงห้างสรรพสินค้าที่มีสาขาอยู่ทั่วโลก อย่างเช่น เทสโก้ โลตัส คนจีนจะเรียกว่า 易初莲花 yìchūliánhuā (อี้ชู่เหลียนฮวา) สำหรับอีกห้างดังคือ คาร์ฟู ก็มีชื่อเรียกว่า เจียเล่ฝู 家乐福 jiālèfú ร้านสะดวกซื้ออย่าง วัตสัน มีชื่อเรียกว่า 屈臣氏 qūchénshì (ชวีเฉินชื่อ) เป็นต้น

จากประสบการณ์ส่วนตัวที่เกิดขึ้นในเมืองจีนของฉันทำให้ฉันได้รู้ว่าการไม่รู้ศัพท์เฉพาะเหล่านี้ก็สื่อสารกับชาวจีนลำบากได้

เหมือนกัน มันเป็นเรื่องที่ฉันนึกแล้วยังอดขำไม่ได้ เมื่อตอนที่อยู่เมืองจีนวันแรกๆ ที่ฉันไปถึง ตอนนั้นยังไม่รู้ว่า คนจีนมีคำเฉพาะไว้เรียก โลตัส ฉันเรียกรถแท็กซี่เพื่อจะไปโลตัส ด้วยความติดปากขึ้นรถเสร็จก็บอกคนขับว่าไป โลตัส คนขับก็ทำท่างงๆ ฉันก็ย้ำอีกทีว่า โลตัส คนขับก็ยังงงอีก เลยคิดว่าเราเองคงพูดผิด เลยบอกว่าไป เทสโก้โลตัส คนขับเริ่มโมโห แล้วก็บอกให้ฉันลงจากรถ ฉันก็ลงรถเรียกคันใหม่ จนคันที่ 4 เลยบอกคนขับว่าไปตามทางที่ฉันบอกพอไปถึงโลตัสแล้ว ก็เลยบอกว่านี่แหละโลตัส คนขับเลยบอกว่าคนจีนไม่เรียกโลตัส คำเรียกว่า 易初莲花 ฉันจึงถึงบางอ้อ นึกแล้วก็ขำตัวเองที่ไม่โมโหแท็กซี่ 3 คันแรกที่เค้าไม่รู้จักโลตัส ผู้อ่านทุกท่านอย่าลืมจำคำศัพท์เหล่านี้เอาไว้ในะคะ ถ้าหากมีโอกาสไปเที่ยวเมืองจีนจะได้บอกแท็กซี่ให้ไปส่งได้ถึงจุดหมายปลายทาง

แม้กระทั่งคำศัพท์ทางเคมี ก็จะมีคำเรียกเฉพาะจะไม่ใช้ทับศัพท์เหมือนบ้านเรา เช่น ก๊าซออกซิเจน ก็จะเรียกว่า 氧气 yǎngqì (หยางชี) หรือคำว่า nylon 尼龙 nílóng (หนี่หลง) เป็นต้น

ไม่เพียงแต่ชื่อร้านที่เราเห็นทั่วไปตามท้องถนนเท่านั้นที่ใช้ภาษาจีน แม้กระทั่งสินค้าที่เราใช้ติดตัวในชีวิตประจำวันอย่างเช่นมือถือ กล้องถ่ายรูป เป็นต้น และถ้าหากเราต้องการจะซื้อสินค้าเหล่านั้นตามห้างสรรพสินค้าที่มีลักษณะคล้ายมาบุญครองบ้านเราแล้วละก็จำเป็นต้องรู้ชื่อจีนเพื่อที่จะบอกพนักงานได้ว่าต้องการสินค้านั้นๆ ใดๆ เช่น SONY 索尼 sùní (ซู่หนี่) Sumsung 三星 sānxīng (ซันซิง) Nokia 诺基亚 (โน้จีย่า) และ Mac ที่ชาวจีนเรียกว่า 苹果 píngguǒ (ผิงกั๋ว) ซึ่งแปลว่า แอปเปิ้ลนั่นเอง

สำหรับคนไทยเรามักจะนิยมเรียกชื่อบุคคล สถานที่ หรือสินค้าที่มาจากต่างประเทศ โดยการทับศัพท์ภาษาต่างประเทศเลย แต่ถ้าหากนำคำเหล่านี้ไปเรียกที่ประเทศจีนแล้วล่ะก็ เราอาจจะไม่ได้ในสิ่งที่เราต้องการ เพราะคนจีนจะไม่ทราบเลยว่าเราต้องการอะไร ดังนั้นหากมีโอกาสไปเที่ยวประเทศจีนแล้วล่ะก็สามารถนำคำศัพท์เหล่านี้ไปใช้กันได้จะได้สื่อสารได้อย่างถูกต้องและบรรลุวัตถุประสงค์ที่เราต้องการ เพราะในชีวิตประจำวันเราจะต้องพบเจอการใช้คำศัพท์เฉพาะเหล่านี้ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเงินของกิน ของใช้ รวมถึงการเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ ด้วย หวังว่าฉบับนี้จะทำให้เพื่อนๆ ได้เก็บเกี่ยวเกร็ดความรู้เล็กๆ น้อยๆ จากประสบการณ์ในเมืองจีนที่นำรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ TPA